

LA FARGA

REVISTA DE SALT

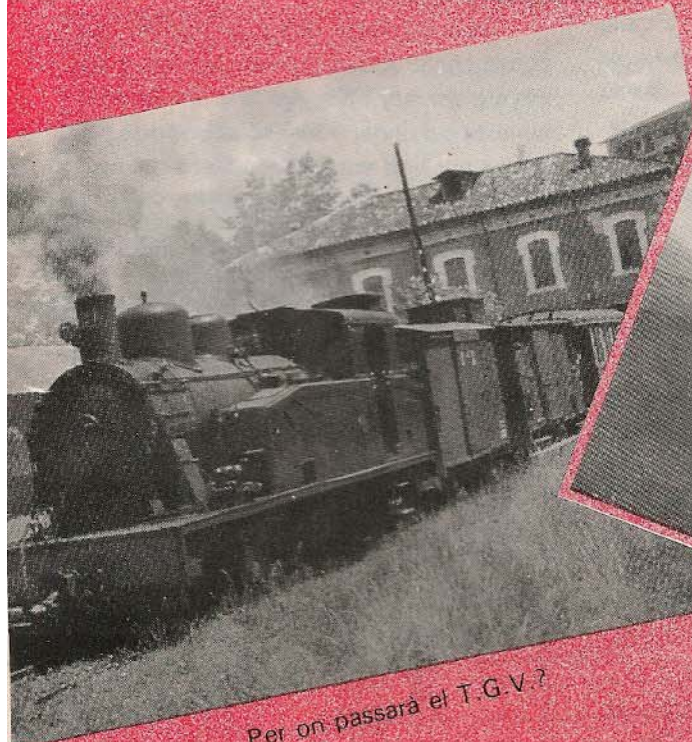
SALT

algunes incògnites per al 1988

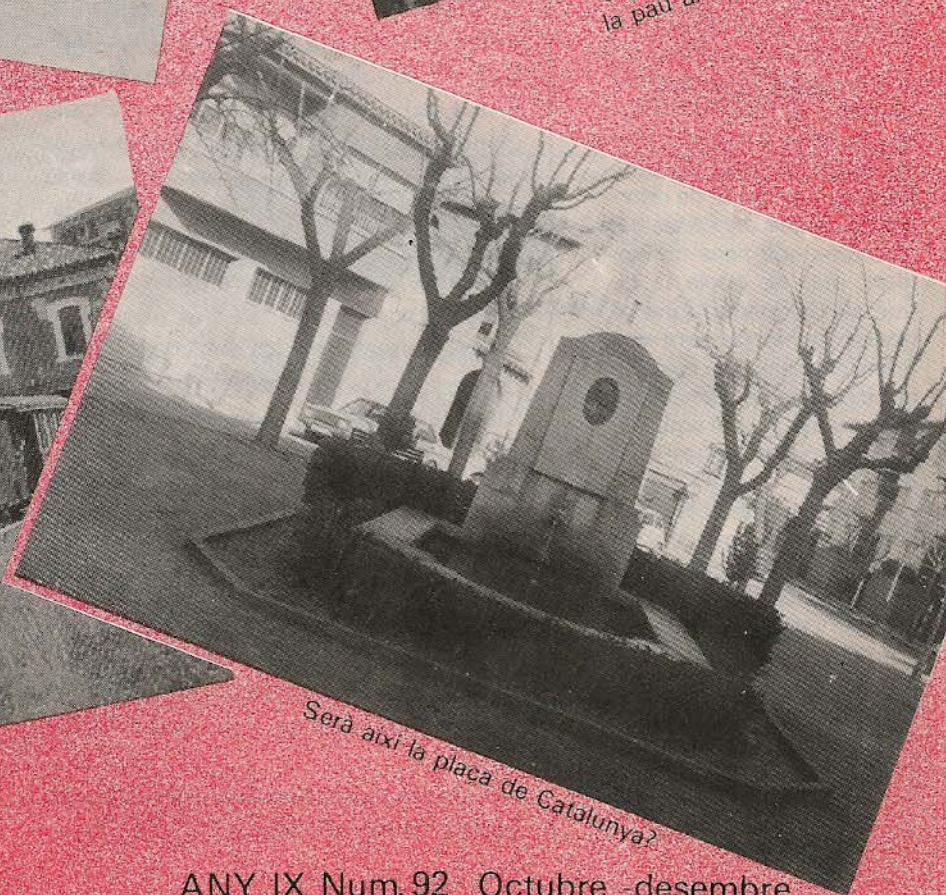

El rellotge portarà
la pau al barri vell?

Quants metres de neu cauran el 1988?

Per on passarà el T.G.V.?

Serà així la plaça de Catalunya?

ANY IX Num. 92 Octubre -desembre

VIDA DEL CASAL

Espai

No parlaré avui de la «guerra de les galàxies» que ens està muntant en Reagan (que Déu jubili ben aviat), vull referir-me a l'espai de què disposa el Casal per desenvolupar les seves activitats.

Les successives Juntes d'aquest Casal han vingut lamentant i patint la manca d'espai lliure al nostre Casal, degut principalment que el seu disseny inicial no es corresponia en absolut a l'ús que se n'està fent; amb això vull dir que no és culpa de l'arquitecte que va dissenyar l'edifici. El fet innegable és que amb molts metres de construcció edificada, no es disposa d'una sala mínimament àmplia per donar cabuda, amb una mínima comoditat, a dos-cents socis. No en parlem ara, que algun dia se'ls acudís a tots els socis de venir al Casal tots alhora!, no vull ni pensar-hi.

Finalment, la Junta actual ha agafat el toro per les banyes i es mostra decidida, de totes a totes, a tirar endavant un enojós, però necessari, projecte de reforma dels locals del Casal, per això crec que seria convenient que els socis hi diguéssim la nostra; donar la nostra opinió de com voldríem el Casal, què hi sobra i què hi manca, com es podria guanyar espai amb poques despeses? aquest és el gran repte.

Espero que «els entesos», que sempre troben pèls a totes les millores, es dignaran donar la seva opinió, encara que no hi compto gaire perquè després no podrien criticar a gust.

M'agradaria pensar que vaig errat.

JOAN BOADA

A LA TAULA DE LA FARGA

Nous col.laboradors a l'equip de redacció

Hem incorporat al nostre equip de redacció dos col.laboradors que impulsaran la marxa de la nostra revista.

Es tracta de Jaume Oller, representant de l'agrupació fotogràfica de Salt Sardanista, i que junt amb els seus companys estan disposats a col.laborar en el camp gràfic de la nostra publicació.

També en Carles Terribas ha començat a treballar desinteressadament per tots nosaltres compaginant i donant forma al contingut de La Farga, assumint així un feina que requereix molta paciència i dedicació.

Enhorabona a tots dos i que sigui benvingut el vostre reforç.

CARTES A LA FARGA

És que m'he equivocat de club?

Estic avergonyit, molt avergonyit. He sentit la vergonya davant del meu fill veient com el feien fora d'un club al qual pertanyo des de fa més de 10 anys. Em refereixo al CLUB PETANCA SALT, que fou la primera pedra on s'aixecà el CASAL DE JUBILATS.

Com sabeu, dies enrera se celebrà el trofeu IN MEMORIAM PERE VILÀ MASACHS. El full d'inscripció per participar hi deia així: «Poden jugar en aquest torneig de petanca tots els socis del Casal i tots els del Club Petanca Salt». El meu fill i jo ens vàrem inscriure degudament. Tots dos teníem el carnet del Club Petanca i llicència federativa, per tant teníem tots els drets a poder-hi participar.

La sorpresa fou dos dies abans del torneig quan se'm va adreçar el president del Club i em va dir que el meu fill no hi podia participar perquè era de categoria INFANTIL. Considerant que això era una injustícia que discriminava l'infant, vaig intentar dialogar amb tots els de la junta del club, fins i tot amb el president del Casal, però no va ser possible fer-hi res. El que sí puc dir és que fins i tot un membre de la junta, inclús em va fer saber que a mi també se'm podia excloure del joc i sancionar. Fa riure, oi?

Jo pregunto: Senyors socis del Casal, **ÉS QUE M'HE EQUIVOCAT DE CLUB»...**

o és que encara som al temps en que el «CAIMAN» remenava la cua? Els agradaria molt, a ells, que fessin fora del joc als seus fills, néts o avis, fins i tot a ells mateixos, tot dient-los que són jubilats o que no saben jugar?

Perquè el cap i a la fi és clar que varen fer fora el meu fill perquè segons ells no sabia jugar, tallant-li així la il.lusió i les ganes d'aprendre.

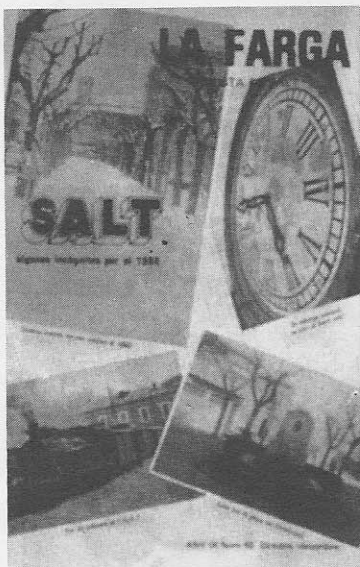
Amb aquestes ratlles intento fer una crítica constructiva i només demano a qui es pugui sentir ofès que faci una reflexió honesta per poder trobar solucions més positives per tirar endavant la tasca del nostre club.

Gràcies per llegir-me.

PERE CANADELL i RAMOS (Soci n.º 190)

EL T.G.V. PER SALT?

Portada: SALT
Algunes incògnites pel 1988

Aquestes darreres setmanes ha estat present a les pàgines dels diaris el possible pas del T.G.V. per Salt. Diem possible perquè pel que hem llegit o pogut esbrinar, el municipi de Salt es pot veure afectat pel traçat d'un futur tren d'alta velocitat. Entra dins les perspectives d'un projecte que en aquests moments la Direcció General de Ferrocarrils de la Generalitat té entre mans.

Recordem que el T.G.V. és el tren de més velocitat a nivell europeu. La tècnica és francesa i en aquests moments el traçat del tren uneix la capital de França, París, amb Lió. Sembla que els francesos han previst en un curt temps perllongar el trajecte des de Lió fins a Montpeller. Es tractaria, que posteriorment, la línia de Montpeller arribés fins a la frontera francesa. La Generalitat està interessada que així sigui per tal de fer una connexió des de la frontera fins a Barcelona. D'aquesta manera hi hauria un trajecte específic entre Barcelona i París. Recordem que el T.G.V. té un traçat propi i un disseny especial, vàlid per recórrer a una velocitat mitjana de 200 km. hora. En poc temps el T.G.V. podria anar de Barcelona a París, passant per les comarques de Girona.

El T.G.V. degut a ésser un tren ràpid, té escasses parades. En el trajecte entre París i Lió només 4. Evidentment si fes el recorregut Barcelona, París, una

parada i per tant una estació s'hauria d'ubicar a Girona o zona pròxima per acollir els viatgers que des de França anirien a la Costa Brava.

Si el T.G.V. té un traçat propi i ha de passar per Salt com una de les possibilitats més factibles, sembla que el més aconsellable és que el traçat es fes paral·lel a l'autopista per evitar crear noves barreres. Si ja en tenim una que va dividir el terme no n'hi afegim d'altres. El traçat paral·lel gairebé hauria de ser innegociable, juntament amb que a Salt s'hi instal·lés una estació. Això seria el realment positiu. Així mateix el traçat paral·lel a l'autopista és el que menys malmenaria les Deveses si és que les volem protegir.

Per altra banda, una estació a Salt, dins un projecte internacional, sens dubte seria un incentiu econòmic per a la nostra vila i li donaria més nom i relleu. Cal doncs apostar per l'estació si és que el T.G.V. un dia es fa realitat. Per ara, però el T.G.V. només és un projecte lligat a diversos condicionants que pot tardar més o menys anys. El temps ho dirà.

La Farga/Revista de Salt. Edita-ta/Casal de Jubilats. **Consell de Redacció/Lluís Mateu,** Guillem Terribas, Miquel Casellas, Joan Boada, Jaume Bosch, Martí Fita, Josep M.ª Oliveras, Bel Bosch i Josep Guardiola.

Col.laboradors habituals/Quim Pla, Alicia Vila, Pepa Bouis, Eva Escuin.

Col.laboradors en aquest número/Jordi Puigvert, Narcís Agustí i Xavier Sunyer.

Correcció/Toni Ruscalleda. Fotografia/Jaume Ollé. Administració/Emili Crous, Joan Boada i Miquel Casellas. **Distribució/Pitu Geli,** Josep Cebrián i Josep Gassiot. **Compaginació/Xarli Terribas. Tirada/1.500 exemplars. Redacció/Passeig Verdaguer,** 1. Tel. 23 04 98. **Impressió/Pagès** Impremta-Anglès (Girona). Tel. 42 01 07. **Dipòsit Legal/Gi-356/79.**

Sumari

LOCAL		FINESTRA OBERTA	
Vida del Casal «Espai».....	2	Bolets.....	10
A la taula de la Farga.....	2	Els banyarriquers.....	11
Cartes a la Farga.....	2	ESPIGOLANT.....	13
EDITORIAL		ESPORTS DE FARGA	
El T.G.V. per Salt.....	3	No passa res.....	14
LA TRIBANA		Futbol a la moda.....	15
Els aiguats de la Maçana.....	4	RIALLES	
Aprofitar el vidre que llencem.....	4	Rialles d'aquí.....	16
IMATGES		Concurs de contes.....	17
El Te(r).....	5	CULTURA	
FARGA LàCTICA		El Talleret de Salt a Barcelona.....	18
Demanam els rebuts en català.....	7	CAGAFERRO	
LOCAL		L'acudit foll.....	19
Ordenació sacerdotal a St. Cugat.....	8	La vida amb humor.....	19
LA GALLINETA		Splash/Glop.....	19
Optimistes amb el català.....	9		

ELS AIGUATS DE LA MAÇANA

Si el torrent de la Maçana passés encara pel Veïnat, aquesta tardor hauria tornat a inundar, com anys enrera, els carrers i cases dels indrets més crítics, quan el llevant fa ploure amb insistència sobre el nostre Pla.

Quan vàrem trobar a la Casa de la Vila el plànol del nostre terme municipal datat l'any 1865, vaig entendre perquè la Maçana es desbordava i baixava per alguns carrers del Veïnat com si aquell hagués estat el seu curs natural.

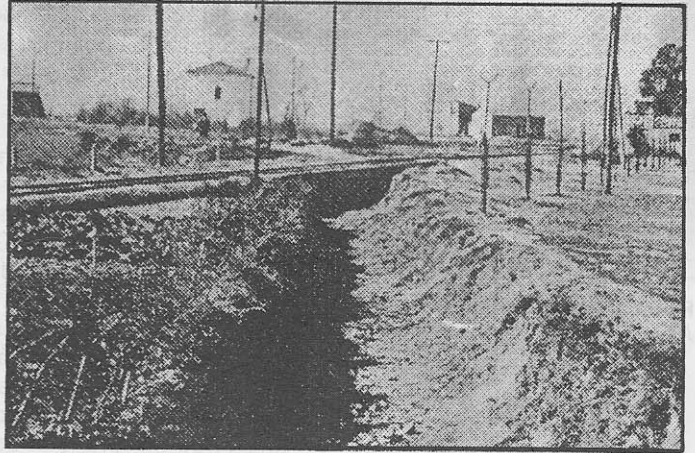
Molts veïns recordaran el «Rec» que tota vora del Camp de Futbol del Coma Cros, i passant per davant de Can Patrac, arribava al «Canal». Aquest «Rec» que es veu dibuixat en el plànol del 1865, devia fer de sobreexidor de la Maçana i recollia l'aigua que baixava cap al Ter seguint el seu pendent natural.

A l'urbanitzar-se el sector del carrer dels Camps es degué tapar aquest desguàs i per aquesta raó quan plovia fort l'aigua que la Maçana no podia engolir baixava pel carrer del Dr. Castany, el de Sant Romà i el dels Camps, convertint-los en el que al Maresme en diuen rials, que convergint en el Carrer Major feien una riera que inundava les plantes baixes d'aquell sector del Veïnat.

Enguany, sense la Maçana, també l'aigua que baixava per aquests carrers va fer patir alguns veïns i més d'un va posar la taparada a la porta al veure com l'aigua que les clavagueres no podien engolir, pujava sobre la vorera que en alguns llocs del carrer Major és més baixa que el nivell de la carretera.

Caldrà que tinguem en compte aquest «Rec» que es fa present cada vegada que plou fort i les clavagueres no engoleixen

l'aigua que baixa pels «Rials». Quan s'hagin de fer clavagueres noves en el Passeig dels Països Catalans, recordeu que quan plou fort l'aigua va cap al Ter passant pel carrer Major.

La Maçana era un perill constant els dies de pluja torrencial. Es desbordava fàcilment de pressa i provocava pànic i molèsties entre els veïns dels carrers negats. (Revista de Girona núm. 86).

Aprofitar el vidre que llencem

He llegit a la premsa comarcal que els nostres veïns de Bescanó aprofiten el vidre que aniria a les escombraries, i això em fa creure que anava errat quan pensava que recollir el vidre només era rendible per a les ciutats grans.

Seria bó que també en el nostre Poble aprofitéssim les ampolles que normalment llençem i que poden ser un perill segons on es deixin.

No només seria interessant pels diners que podríem recollir pel Poble amb la seva

venda. Hem de valorar també la lliçó de civisme per a tots plegats quan fem un gest que beneficia al comú, quan ensenyem als nostres fills que amb un petit esforç de tots es poden fer coses grans.

Comencem a pensar a re-

collir el vidre que llencem o bé anem-lo a portar a Bescanó, que ells almenys en treuran profit.

Jo, penso fer-ho així si a Salt no ens decidim.

EL MENERÓ DEL REC

Venda i reparació de bicicletes
velomotors i motos

**MOTOS
CATALUNYA**

PERE TEIXIDOR

MONTESA
PEUGEOT
VESPINO
DUCSON
HONDA
DUCATI
VESPA
DERBI
PUCH

C/. Major, 307
Telèfon 23 93 67

SALT

**Tintoreria
REGOLTA**

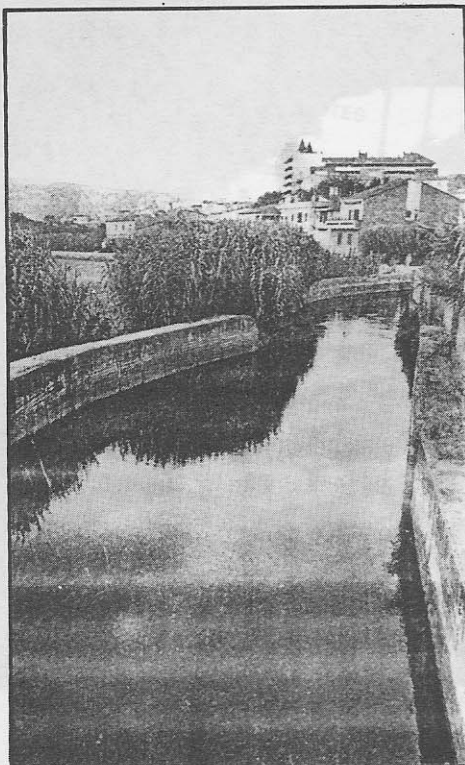
*Pells • Llanes de matalàs
Catifes i tot el que fa referència a
la nostra indústria*

C/. Major, 312 - Tel. 23 45 43
SALT

El Te(r)

La Diputació de Girona edita uns Quaderns que pertanyen a la «Revista de Girona». Ja n'han sortit diversos, sobre temes d'interès a les comarques. Són Quaderns molt ben editats i presentats i al mateix temps divulgatius.

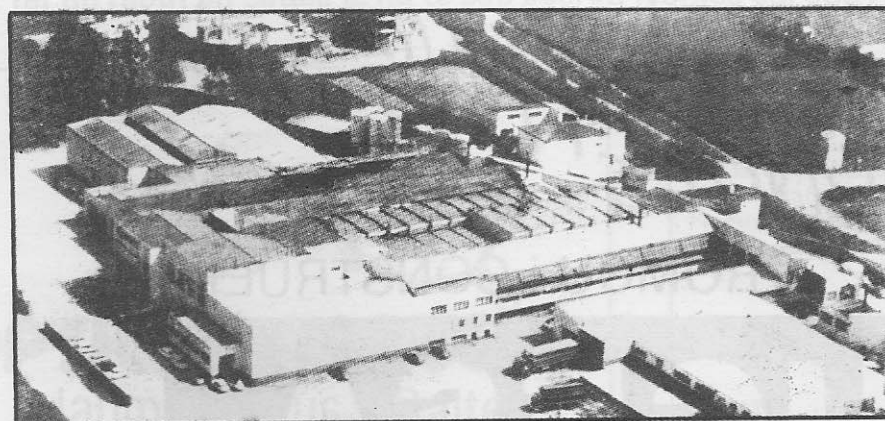
El darrer que s'ha editat és: «El Ter». Aquest riu que passa pel nostre poble i que tanta vida ha donat i dona. El fet curiós d'aquesta publicació sobre el Ter (que no només passa per Salt) és que és realitzada per tres persones molt vinculades a Salt, per feina o de naixement. Joan Boadas, nat a Riudellots de la Selva el 1957, és l'actual arxiver de l'Ajuntament de Salt. Josep M.^a

La Sèquia Monar

Oliveras, fill de Salt (1956) és un fotògraf reconegut arreu i home molt vinculat a la vida cultural i cívica de Salt. Finalment en Xavier Sunyer i Bover, també de Salt (1958), és un zoòleg i naturalista, que ha publicat i fet diversos treballs sobre el Ter. Tots tres personatges dins el seu respectiu camp, història, fotografia i naturalisme, han realitzat un extraordinari llibre sobre aquest riu, que té un recorregut de 195 km.

G.T. RIBAS

**ESCORXADOR
GENÈRAL
FRIGORÍFIC**

Sala d'especejar

Frigorífics del Ter, S.A.

CARNS DE PORC I BOVÍ
Repartiment diari

Carrer Major, 419
Tel. 23 31 11
SALT

DEMANEM ELS REBUTS EN CATALÀ

TALLER DE REPARACIONS
CIF _____
Núm. del Reg. Ind. _____
Adreça _____
Tel. _____

Rebut número	Localitat d'expedició	Import
Data d'expedició		Venciment
SÓN _____		
En concepte de _____		PESSETES
Pagador a BANC / CADA		
Núm. Eritat	Núm. Oficina	D.C.
Número del compte		
Nom i domicili del llogat		DNI / CIF
Firma i nom de l'expedidor		

TALLER DE REPARACIONS
CIF _____
Adreça _____
Núm. del Reg. Ind. _____
Tel. _____

Núm. _____
He rebut d _____
la quantitat de _____ pessetes.
en concepte d _____
_____ d _____ de 198 ____
Són _____ Ptes. _____
signatura _____
nom i cognoms _____

Ara, fer un rebut en català ja no té cap secret. Només cal que l'exigim als nostres proveïdors.

OPTICA TARRÚS, S.A
Jaume Tarrús i Galter

Llicenciat en Ciències Físiques   Òptic Diplomata

Sta. Clara, 54   Tel. 21 37 50   GIRONA
Dr. Ferran, 1   Tel. 23 06 61   SALT
Francesc Civil, 1   Tel. 21 78 01   GIRONA

Descompte del 10% per a jubilats socis del «Casal de Jubilats»

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a Bany

SOLAR S.A.

DISTRIBUÏDOR
VENTIKLAR
VENTIKLAR
VENTIKLAR

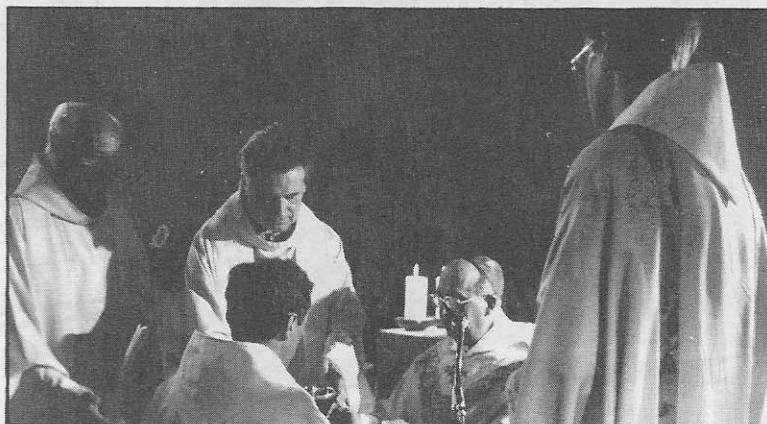
c. Joan Maragall, s/n (Zona Esportiva)
Teléfono 23.58.11 - SALT

ORDENACIÓ SACERDOTAL A SANT CUGAT

El dia vint-i-set de setembre va ser festa gran en el nostre poble. El Sr. Bisbe de la diòcesi, Dr. Jaume Camprodón i Rovira, va ordenar de prevere a Mn. Felip Hereu i Pla, vicari de la nostra parròquia. Mn. Felip és natural de Banyoles i ha exercit un any de diaca entre nosaltres, després de realitzar els estudis eclesiàstics al Seminari Diocesà de Girona.

L'ordenació va ser a les cinc de la tarda. L'església es va omplir de gom a gom fins a no cabre-hi, de manera que un grup hagué de seguir la missa d'ordenació a través dels altaveus que s'havien instal·lat a l'exterior. Tots, familiars, amics i coneguts vinguts d'arreu i de les dues parròquies de Salt, formaren una veritable pinya units amb uns mateixos sentiments.

El Sr. Bisbe, acompanyat d'una seixantena de capellans, va presidir la missa d'ordenació. Aquesta missa té les mateixes parts de les altres, sols es prolonga la primera part, la Litúrgia de la Paraula, per incloure-hi el ritus d'ordenació. Aquest ritus consta de l'acceptació de l'ordenant per part del bisbe, de la pregària de les lletanies, de la imposició de les mans, l'oració consagratòria i el bes de pau de l'ordenat de tots els preveres assistents. En l'homília el prelat va invitar els joves a escollir, sota l'impuls de l'evangeli, camins de servei als homes i dones d'avui. En la segona part, la Litúrgia de l'Eucaristia, cal esmentar el contrast entre la senzillesa de les paraules recitades per tots els concelebrants i la majestuositat del cant, «Els vostres missatgers, Senyor, envieu al món! I a Vós, oh Déu vivent, pujarà un cant de glòria. Al·leluia». Al final, el nou capellà va donar les gràcies als qui l'havien ajudat a cultivar la vocació al sacerdoci i als assistents a l'ordenació.

A la sortida, en el Pedró, hi hagué un pisolabis on tots hi compartírem una llarga estona d'amistat. Felicitats, Mn. Felip!!

La veu parroquial de Sant Cugat

FLECA
Currius
SALT

Carrer Llarg, 4 - Tel. 23.83.71
Pl. Onze setembre - Tel. 23.81.10

CONSTRUCCIONES

XIFRA, S. A.

Passeig dels Països Catalans, 250
Telèfon 23.79.29 - SALT 17005

OPTIMISTES AMB EL CATALÀ?

S'han escrit molts i diversos comentaris entorn els resultats fets públics per la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat sobre la comprensió i l'ús del català en base a les dades del cens de 1985.

Segons aquests resultats, prop del 90% dels habitants de Catalunya entenen el català, més de la meitat el saben parlar i només el 30% el sap escriure.

També s'extreu que, comparant les dades amb el cens anterior fet l'any 1980, als llocs on més s'ha avançat en la comprensió de la llengua catalana són significativament, les poblacions a l'entorn de les grans àrees urbanes, especialment Barcelona i perifèria. Localitats on s'allotgen gran nombre d'immigrants, i que fins ara havien estat pràcticament impermeables a la penetra-

ció de la llengua de Catalunya, per tot una sèrie de condicionants (marginació, ghettos urbanístics, baix nivell cultural...)

Diríem que dos factors han estat bàsics en aquest avenç: els mitjans de comunicació, especialment TV3 i l'ensenyament de la llengua, sobretot a l'escola. I és que només amb una escola plenament catalana i un ús normal del català a tots els mitjans de comunicació a la llarga la nostra llengua es normalitzarà. Per altra banda, el català comença a gaudir d'un prestigi polític i social, totalment necessari perquè una llengua esdevingui estable, ja que la coexistència de la llengua suposa implícitament un desig/possibilitat d'ascens social.

De totes maneres, tot i la satisfacció que pot

produir-nos aquest avenç, la normalització està ben lluny. Si més no ho indiquen les pròpies xifres: Només un terç dels ciutadans de Catalunya saben escriure el català, i habitualment poc més de la meitat el parlen o el saben parlar...

Cal doncs no ser massa cofoistes perquè queda molta feina per fer. El pitjor que podria passar es que ens quedéssim amb l'irreal missatge: Que en el tema del català, tot va bé!

REMOTO
CENTRO RECAMBIOS MOTU

Ramon y Cajal, 4 - Tel.24 00 61 SALT

**VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ**

Importador per a Espanya

domino **SURFLEX**

CHIARAVALLI **GAMA** **IRIS**

ariete **ACERBU**

polini **BUZZETTI**

CONFITERIA PASTISSERIA

C/. Major, 57 SALT

MARGENAT

Telefon 23 06 79

Especialitat en gelats

Abad Oliba, 10 (Plaça Venat)

VEINAT DE SALT
(Girona)

FUNDADA EN 1929

BOLETS

Un bolet no és més que una estructura per a la reproducció sexual mitjançant espores d'uns organismes que anomenem fongs.

Aquests fongs estan constituïts per uns filaments que reben el nom de hifes, i del conjunt de hifes d'un mateix individu en diem miceli. Com qualsevol altre organisme necessiten matèria orgànica per la seva alimentació, que obtenen del substrat a on viuen. La naturalesa dels substrats que són propicis a la vida dels fongs és molt heterogènia, tant, que si anéssim repassant al detall veuríem que hi ha fongs especialitzats a viure pràcticament a la totalitat dels substrats possibles. Per tal de tenir una idea de la importància que assolixen, podem dir que són els principals responsables de la degradació de la matèria orgànica morta que s'acumula als boscos degut a la fullaraca i als branquillons, així com a les plantes mortes, i que sense la seva presència ens resultaria pràcticament impossible d'entrar-hi, degut a l'acumulació continuada any rera any. Uns altres fongs, els llevats són els responsables de les fermentacions que ens permeten l'elaboració de vi, cervesa i pa. També n'hi ha, però, que ens malmeten explotacions agrícoles, o que ens poden provocar infeccions dermatològiques conegudes, degut a la seva naturalesa, com a micosis.

El que ha de quedar clar, és que no tots els fongs són formadors de bolets, sinó que només uns grups de fongs ho fan.

Quan es donen les condicions favorables per la formació dels bolets, generalment en èpoques d'acusada humitat, que al nostre país es donen a la primavera i a la tardor, els catalans, que tenim fama de micòfags, sortim moltes vegades a la desesperada per tal de recollir-los amb interessos clarament culinaris, l'anar a «caçar» bolets, que sovint ens marca l'entrada a una nova estació.

Molt lloable, però fem-ho bé. Per aconseguir un cistell de bolets no vol dir que hàgim de destrossar el bosc. Quan trobem un pinatell, un escarlet o un reig, hauríem d'agafar el costum de tallar-lo amb un ganivet, no arrancar-lo, deixant la part més baixa del peu en el lloc on creix, de tal manera que així no malmenaríem el miceli subterrani, cosa que ens permetria continuar collint-los al mateix in-

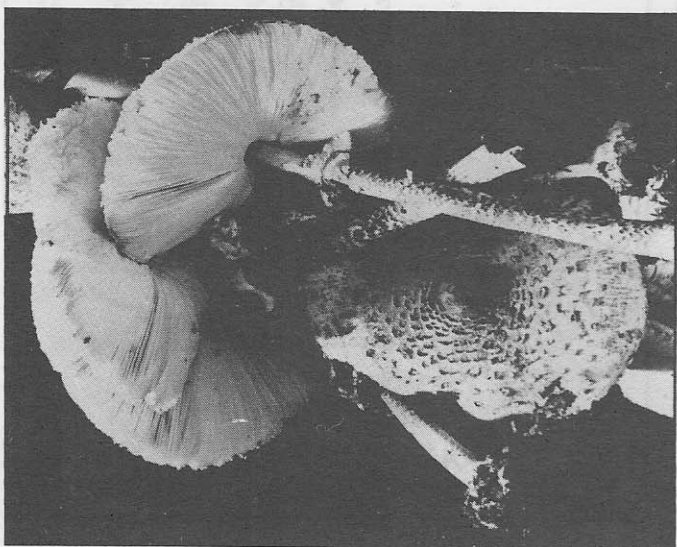

dret a intervals regulars, ja que de ben segur, quan nosaltres només en podem veure un, ja n'hi han molts d'altres en formació i que ens passen desapercebuts degut a la seva petitíssima mida. Això ens resulta impensable si el que fem és rasclonejar i gratar el sòl i la fullaraca.

Un altre bon costum seria collir només el que estem segurs que coneixem i ens menjarem. Moltes vegades les ganes d'omplir el cistell ens fan agafar moltes espècies de bolets que ens són desconegudes, però per si es donés el cas que fossin bones... també les hi posem. Seguidament preguntem a un entès (cal vigilar que es tracti realment d'una persona que hi entengui, perquè ens hi va la salut i fins hi tot la vida), i després de la tira, molts acaben a les escombraries. De ben segur que era millor la funció que duïen a terme en el seu hàbitat. Pensem que no calen aquestes destrosses. Si es volen ampliar coneixements, amb un sol individu que es reculli, quasi sempre n'hi ha prou.

Per acabar, el món dels bolets, es tan complex que els temes a tractar serien inabarcables en un escrit d'aquesta mena; cal remarcar, una vegada més, que s'ha d'estar alerta de cara a prevenir les intoxicacions, i tenir en compte que sempre que es mengi un bolet aquest s'ha de conèixer bé, i estar collit en un indret conegut, ja que espècies que no donen lloc a confusió collides a la nostra comarca, sí que poden confondre's amb espècies tòxiques quan ens desplacem cap a altres comarques veïnes.

Un cop tinguem els bolets a la cassola, recordem que cap de les proves populars per saber si un bolet és o no comestible (l'all, la plata, els canvis de color, etc...) no és vàlida.

JORDI PUIGVERT (biòleg)

ELS BANYARRIQUERS

En poc temps, alguns dels arbres monumentals de Salt han mort o estan molt malparats. Són l'alzina de la fàbrica Gassol i els desmais del carrer de Sant Dionís, davant del Col·legi «La Farga». A primera vista, sembla que l'edat en un cas i les ventades en l'altre, siguin els culpables d'aquesta destrucció; però els veritables responsables són uns altres: els BANYARRIQUERS.

Anomenem Banyarriquers a uns escarabats (coleòpters) de la família dels cerambícids, tenen el cos allargat, en forma de fus i el tret que els diferencia són la llargada de les antenes, que en alguns casos supera la del propi escarabat. La majoria són xilòfags (mengen fusta), i això els fa especialment perillosos per a l'home, donat que caven llargues galeries dins els socs i fan la fusta inaprofitable. Han constituït greus plagues, tant en arbres vius com als magatzems de fusta, de manera que al nostre país fins i tot hi ha un verb per designar aquests estralls, se'n diu «Banyarriquerar» que segons el Fabra significa «omplir de forats a la manera que fa el banyarriquer a la fusta».

El cicle vital d'aquests animals és el propi dels insectes heterometàbols, tenen una metamorfosi composta i segueix el següents passos:

OUS → LARVA → ADULT → OUS

Els **Ous** són dipositats per les femelles adultes a les escorces dels arbres, quan neixen les **larves** comencen a obrir una galeria al soc i durant molt temps (fins a sis anys) romanen dins de la planta i la van vorant en estadi larvari; un cop madura la larva es transforma en **adult** i surt a l'exterior, aleshores s'aparella i un cop fecundades les femelles es reprèn el cicle.

Normalment cada espècie de banyarriquer té preferència per una planta concreta, els dos que avui ens ocupen són el de l'alzina i el del desmai.

EL BANYARRIQUER DE L'ALZINA O BANYUT GROS (*Cerambyx cerdo*)

Està en greu perill d'extinció això no obstant és el que ha damnat la nostra alzina monumental, perquè normalment ataquen els arbres dèbils. És el representant més gran de la família.

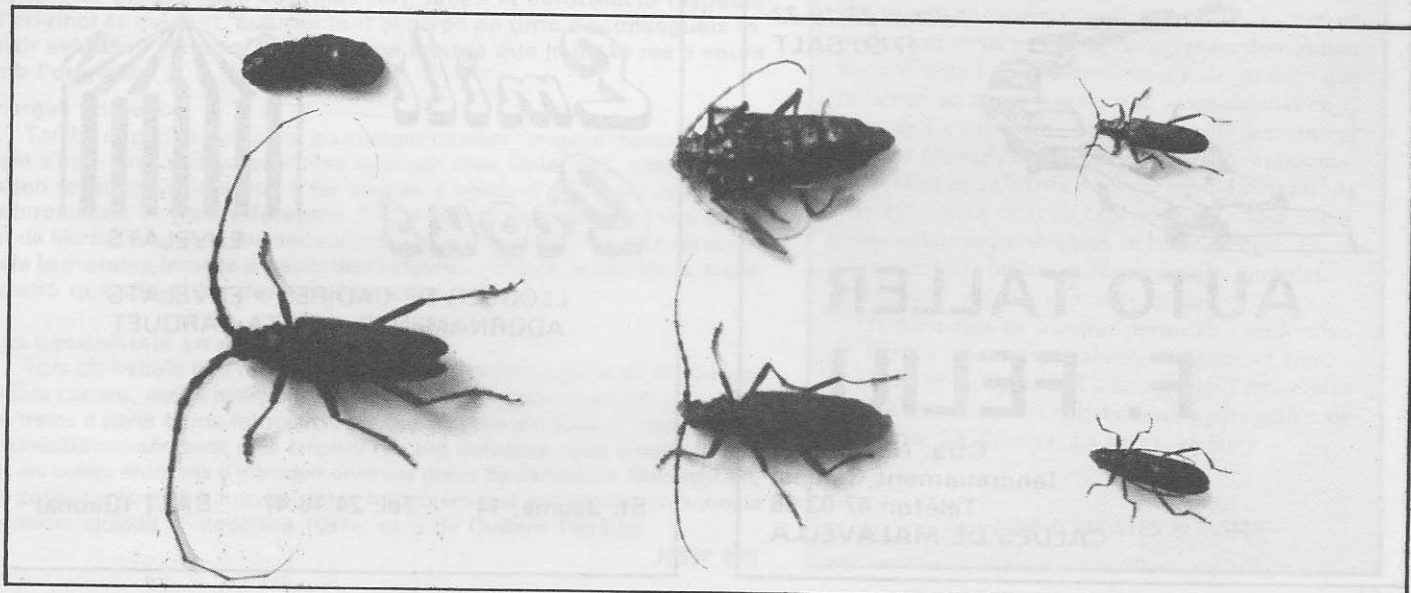
Quan ataca un arbre deixa la fusta inservible (com si hagués estat metrallada). En les fotografies us mostrem els que varen ser trobats quan es va podar —per intentar salvar-la— l'alzina de la Gassol. El de les antenes llargues és el mascle, l'altre és la femella i també s'hi localitzen dues larves en diferent estadi de maduresa.

EL BANYARRIQUER DEL DESMAI

Molt més petit que l'altra, de colors metal·litzats. Quan se'l captura emet un soroll fregant les ales, com si xisclés. A més, desprèn una substància d'olor acre i penetrant, també com a mesura de defensa. El trobem de juny a setembre sobre els troncs dels desmais. Tenen un cicle vital d'uns dos anys de durada i han atacat molt greument tots els arbres de la plaça de davant de La Farga, en canvi no hem pogut constatar que ho hagin fet a d'altres com els de la piscina o de l'Institut.

NARCÍS AGUSTÍ i CASALS

XAVIER SUNYER i BOVER (Comissió de Ciències Naturals de la S.E.R.S.)

El sots director de La Farga, Guillem Terribas, ha estat l'autor d'una curiosa exposició de fotocòpies manipulades, fent-hi tota mena d'experiments de color i moviment que ha donat un excel·lent resultat, poden llegir el comentari en el retall que us mostrem en aquest Espigolant.

També fem constar la fitxa de l'artista que surt a la «Guia AMIR D'ARTISTES PLÀSTICS» i que reproduïm en aquesta plana.

Una imatge mitomana per a una exposició insòlita (Foto DANI DUCH).

Girona. — Fins el proper dia 22 d'aquest mes d'octubre, es pot veure al local Nummulit, al carrer del Nord de Girona, una curiosa exposició integrada per fotocòpies, original de Guillem Terribas. L'exposició és el resultat de la manipulació d'imatges mitjançant una fotocopiadora, algunes d'elles insospitades.

Fotocòpies de dones

La majoria de les composicions que es mostren són fetes a partir de retrats de dones. Com a bon mitòman, cinèfil «homme qui aimait les femmes» Guillem Terribas, ens ofereix imatges insòlites.

Raquel Welch, Madonna, Vanessa Redgrave, entre d'altres. De fet, l'únic home que apareix en la mostra és ell mateix.

El mateix Guillem Terribas ens explicava ahir el procediment utilitzat per obtenir les imatges, únicament amb la fotocopiadora de la Llibreria 22. D'una banda, «es tracta de fer còpies successives d'una mateixa imatge fins aconseguir un gra cada cop més fort. Quan la deformació respecte a l'original és evident, augmentant el nivell de tinta s'aconsegueix invertir el blanc i el negre i es crea una imatge que ja no té res a veure amb l'original».

Imatges úniques

També es poden manipular les imatges movent l'original mentre la fotocòpia s'està fent, amb la qual cosa es creen unes variacions. «també s'hi poden fer afegits de color o fer còpies a partir d'originals diferents, amb resultats sempre diferents». Ens fa una demostració a partir d'un retrat de Marilyn Monroe, una peça única ja que «no es pot fer una altra vegada la mateixa imatge a partir de l'original, perquè depèn de la manipulació que s'hagi fet durant el procés».

Més possibilitats en color

Tots els treballs que formen l'exposició estan fets a partir d'una fotocopiadora corrent, però s'està pensant muntar una propera exposició amb imatges tretes a partir d'una fotocopiadora que permeti introduir el color, ja que les possibilitats són molt més àmplies i es pot deformar cada tonalitat, canviar els colors entre ells o introduir diversos graus de cadascun. Mentrestant, ens podem sorprendre amb aquestes fotocòpies que ens mostra en aquesta exposició titulada «Fotocòpies 1987», obra de Guillem Terribas.

JOSEP MIR

GUILLEM Terribas i Roca

Va néixer a Salt l'any 1951. Ha fet i fa de dibuixant, pintor, animador cultural, actor de teatre, radiofonista, presentador, etcètera.

El polifacètic Guillem, malgrat ésser fill de Salt i exercir de saltenc, és també un gironí de soca-rel, vocacions que viu i professa des de l'establiment que regenta i anima: la coneguda Llibreria 22. Les múltiples ocupacions que abasta no li permeten practicar, però, com voldria, la seva principal afecció envers el dibuix i la pintura. Dibuixa des de molt jove; assaja en aquest camp i passa dels comics al cartellisme i als decorats teatrals; destacarem que és també un notable actor que havia debutat en el grup de La pastera de Salt i que posteriorment va passar a formar part del grup gironí «Proscenium».

Guillem és un artista essencialment dibuixant, de traç agil i d'un tarannà experimental i imaginatiu, fonamentalment amb obres en blanc-i-negre. És un il·lustrador de comics, acudits, cartells, portades... de les quals n'ha fet alguns centenars.

Ha participat en mostres personals i col·lectives de Girona i Salt, especialment de caràcter civico-cultural. Forma part de La Pastera, de l'Assemblea d'Artistes Gironins, i col·labora en la part gràfica de Presència, La Xinxeta, La Farga, etcètera.

— Guia AMIR D'ARTISTES PLÀSTICS —

NO PASSA RES

Encara que sembli mentida, no passa res. Són només coses del futbol. Avui un mïster i demà un altre. Avui ple-go jo i demà comences tu. I amb tot, no passa res.

I és que no es pot anar pel món pensant que un bon entrenador farà la seva tasca de franc en un club de filosofia humil, per molta trempera que hi hagi. I passa el que passa.

És com somniàr que un jugador de categoria demostrada es conformarà a marcar gols en una categoria que li és massa petita. I passa el que passa.

Però la cosa no ha de preocupar. S'ha de seguir endavant d'una manera o altra. Amb l'entrenador inicial o amb el de recanvi, amb la figura o sense ella. Perquè així, el soci, que és qui paga, pugui tenir alguna sortida si la cosa no va prou bé. Que es pugui queixar del nou entrenador, que més valdria que és dedicués a la petanca o demanar explicacions de per què es va deixar marxar aquell jugador amb el qual s'haguessin guanyat tants partits.

D'altra banda, si la cosa va bé el soci estarà tranquil, i tot i que també deixarà sentir la seva veu, com és de natural, la cosa quedarà més esmorteïda.

I és que per molt que passi, no passa res.

«Bubé, un As per un poquer d'entrenadors».

PAPI

FIAT Uno Turbo

INYECCIÓ ELECTRÒNICA

Potència: 105 CV. a velocitat màxima de 200 km/h.
Acceleració: 0 a 100 km./h en 8'3 segons.

VITSA

Concessionari Oficial per a Girona i Província

FIAT

Avgda. Sant Narcís, 28 - Tel. 24 12 12 - 17005 GIRONA

Servei Oficial: _____

GARATGE INTERNACIONAL

Ctra. Girona-Anglès - Tel. 23 15 61 SALT

FUTBOL A LA MODA

El futbol saltenc s'està posant a la moda. Una moda que no és altra que la de batre rècords, la de fer el més difícil encara i, si pot ser, gairebé sempre és, la de sorprendre el personal, que evidentment queda bocabadat.

De fet aquesta temporada futbolística ja va començar amb el canvi de categoria per part de dos clubs de la Vila. El C.F. Salt deixava la seva plaça a la U.E. Coma Cros a la primera regional i l'equip de la fàbrica li deixava el seu lloc privilegiat a la segona. Era un presagi.

Tot i que es presentava una lliga força incerta per un i altre club, no ens podíem imaginar que en les primeres jornades de lliga la cosa estigués tan moguda com ho ha estat.

El primer pas d'aquesta moguda saltenca es produeix el dia 10 de setembre, el dijous abans de començar la lliga, amb el fitxatge d'Iñaki Daucik pel Club de Futbol Salt. La cosa ja es començava a moure. Iñaki,

un home que ha jugat sempre a les divisions nacionals, però que s'havia passat la temporada anterior en blanc, volia jugar i esperava fer-ho en el seu nou equip. Però la seva presència en el club saltenc duraria ben poc. Només 21 dies, després dels quals fitxà amb el Vilobí per jugar dues categories més amunt. El nebot d'en Kubala no havia aconseguit marcar cap gol amb el Salt, però sí deixà un bon rècord de pas ràpid per l'entitat.

La cosa podia haver acabat aquí, però un poble sense rivalitat futbolística és menys poble i això els del Veïnat en saben prou, i com que la cosa va de rècords i de sorprendre el personal, aquí va el currículum dels de can Betes amb només nou jornades de lliga.

Enric Bubé comença com a entrenador però només arriba fins a la sisena jornada a causa de problemes laborals i d'un xic de cansament que suposa tant temps a la mateixa banqueta. Les paradoxes del destí

fan que l'home que havia portat a Bubé al Coma Cros hagi de fer-se càrrec de l'equip per la setena jornada. Pepín Lara fa el primer entrenament el dimarts 20, repeteix el dijous 22 i debutà fora de casa, concretament a Borrassà, on perd el Coma Cros per 2 a 1. Després d'aquest partit, Pepín Lara, que a can Betes hi és de franc, rep una oferta per entrenar al Bisbalenc de la mateixa categoria i com que «poderoso caballero es Don Dinero» el dilluns 26 deixa la Unió per fitxar per l'equip terrisser. Vet aquí un nou rècord, que no serà el darrer. Altra vegada amb el problema a les espatlles, la Junta Directiva es mou per trobar nou míster que reuneixi les mateixes condicions que els anteriors, és a dir: bo, bonic i de franc. Mentrestant, el segon entrenador i preparador físic Antoni Tora de moment fidel als colors, s'encarrega de portar l'equip en la vuitena jornada de lliga, i amb l'èxit d'una victòria que dona pas a Miquel Muñoz,

que una jornada després debutarà a la banqueta tèxtil. M.M. és un home que ha entrenat a Palafolls tres temporades (no correlatives), dos a Vidreres i mitja a l'Escala, el mateix lloc on debutà amb el seu nou equip.

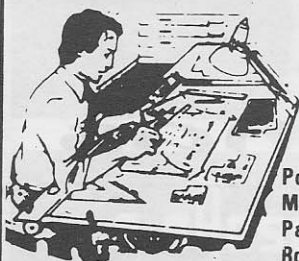
Un cop tot exposat només cal fer el balanç. Els 21 dies d'Iñaki a Salt, que eren prou difícils d'igualar, han estat ridiculitzats pels 6 dies de Pepín Lara a Can Betes, on per altra banda ja han tingut quatre entrenadors en nou jornades.

La moda és la moda i el futbol saltenc s'hi ha apuntat, però de totes maneres tot i que sembla que la cosa ja s'ha calmat, val la pena no baixar l'orella. Mai se sap.

J.G.

MATERIALS PER A DIBUIX I OFICINA
OFICINA TÈCNICA · CÒPIES DE PLÀNOLS
FOTOCÒPIES

Pompeu Fabra, 11 • Tel. 20.39.44 GIRONA
Migdia, 11 • 21.35.65 GIRONA
Països Catalans, 56 • 23.27.08 SALT
Rda. Barcelona, 3 • 50.38.70 FIGUERES

Stein Papereria tècnica · Copisteria

L'auto-escola jove i diferent

AUTO - ESCOLA

C/. Creu, 36-38 entl. B
Tel. 20 01 05 GIRONA

Ctra. Palamós, 58
Tel. 49 23 47 CELRÀ

RIALLES D'AQUÍ

Sabíeu que cada dissabte d'11 a 12 del matí podeu sintonitzar el programa de Rialles a Ràdio Salt en el punt 97.7

Doncs bé, resulta que un dia els nostres amics de Ràdio Salt ens varen proposar de fer un programa i nosaltres evidentment vàrem dir que sí, així molta gent que no coneixia què era Rialles se n'assabentarien i els que ja ho coneixien passarien una agradable estona escoltant-nos.

En el programa hi posem cançons, fem concursos (i si guanyeu podeu venir a fer de locutors, per un dia, i acompanyar a l'Àlex, la Montse, en Pere i la Núria que són els realitzadors).

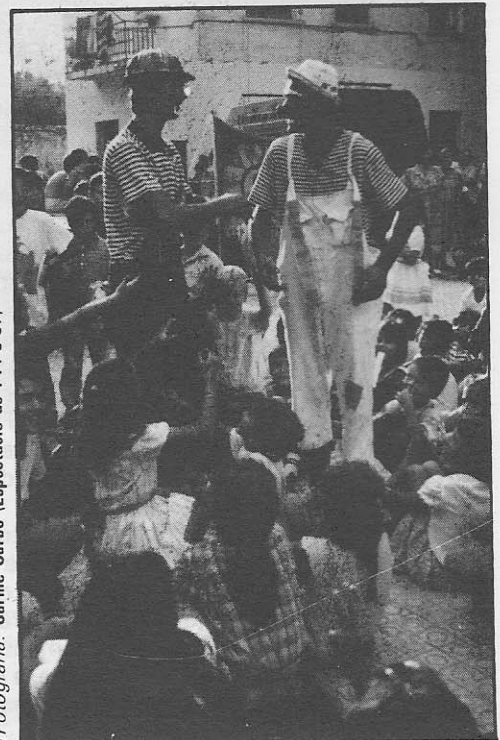
Bé, però seguim amb lo nostre, us recordem altre cop que encara teniu temps per enviar-nos els vostres contes i llegendes. Com ha fet aquesta vostra companya.

El rei i el tresor

Era una vegada un rei i una reina, la reina es va posar molt malalta i es va morir. El rei es va quedar sol amb la seva filla Clara i els guàrdies. Un bon dia van fer una guerra, amb el rei Oscar, que era el seu germà, per unes terres molt riques i poderoses. La guerra va durar dos dies i per fi ja es va acabar i va guanyar el rei Gerard, el pare de la Clara. Un dia el rei va anar a donar un volt pel riu acompanyat de dos dels seus guàrdies preferits, en Pep i en Joan. En Joan va començar a cridar dient que havia trobat un tresor sota d'unes roques enormes, el rei de seguit que el va sentir va anar-hi cames ajudeu-me i va nomenar en Joan primer ministre i en Pep segon ministre de cavalleria.

El rei de seguit que va arribar al castell amb el seu gran tresor va voler fer una festa i va repartir el seu tresor a la gent del poble.

SARA GARCIA (7 anys)

(Fotografia: Carme Carbo (Espectacle de l'11-9-87))

Sport Garatge, s.a.
JOSEP CASALS

Reparacions
Engrassament
Neteja

Passeig Marquès de Camps, 5
Tel. 23 33 11 SALT

**Subministres
Catalunya, s.l.**

VOLVO

Camions i Autobusos

Pas. Marquès de Camps, 3 - Tels. 23 33 11 - 23 78 83
SALT

**RELOTGERIA • JOIERIA
PLAQUES i TROFEUS**

Comas

C/. Major, 83
Tel. 23 47 70

SALT

CONCURS DE CONTES

Com ja us havíem anunciat hem donat inici al concurs de contes i aquí us presentem un dels que hem rebut primer. El seu títol és:

El noi de la forca

Hi havia una vegada uns pares que cada vegada que tenien fills se'ls morien en néixer.

Van anar a veure una bruixa, i li van explicar tot. La bruixa els hi va donar un fill com un sol, i va dir: — Quan tingui vint anys morirà a la forca.

El fill veia que els pares estaven tristos. Al cap d'un temps el fill va saber el seu destí i va decidir marxar de casa. El pare li va donar tres peres, i li va dir: — dóna una pera a cada amic teu i parteix-la, si tria el tros gros, és un mal amic, si tria el tros petit és un bon amic.

Va trobar dos rics que es van fer amics seus, van agafar el tros gros de pera, eren mals amics. A l'últim va trobar un pobre, el noi li oferí la pera, el pobre va triar el tros petit, és un bon amic. Van anar a demanar caritat per les cases. Un home li va donar feina al noi. El la va voler oferir al vell però ja no el va trobar.

El noi va trobar que l'home que li havia donat feina li era com un pare. Es va casar amb la filla d'aquell home. I per la bondat no va morir a la forca.

ANNA i MARIONA VILA

* El text és l'original de les autores.
Us recordem que encara sou a temps d'enviar-nos els vostres contes.
Si els voleu il·lustrar endavant!!

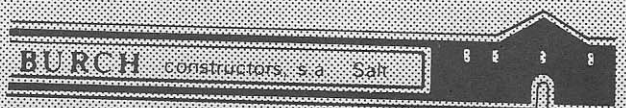
EVA ESCUÍN · M.ª MERCÈ SÀNCHEZ

SERRALLERIA I FUSTERIA METÀL·LICA
EN FERRO I ACER INOXIDABLE

MOBRA, S.A.

Canals per a la construcció i lampisteria
Doblat de xapes i talls

TALLER: Camí antic de Salt a Vilablareix
Tel. 23 53 17

CASES
AMPLIACIONS
REHABILITACIÓ

C/ Processó, 57 - Tels. 23 86 02 23 43 59
17190 SALT (Girona)

OBERT TOTS ELS DIES

c. Major 260 · Telèfon 23 14 15 · SALT

Especialitats en carns
cargols i escamarlans

electrodomestic
Joaquim Vilà Crous

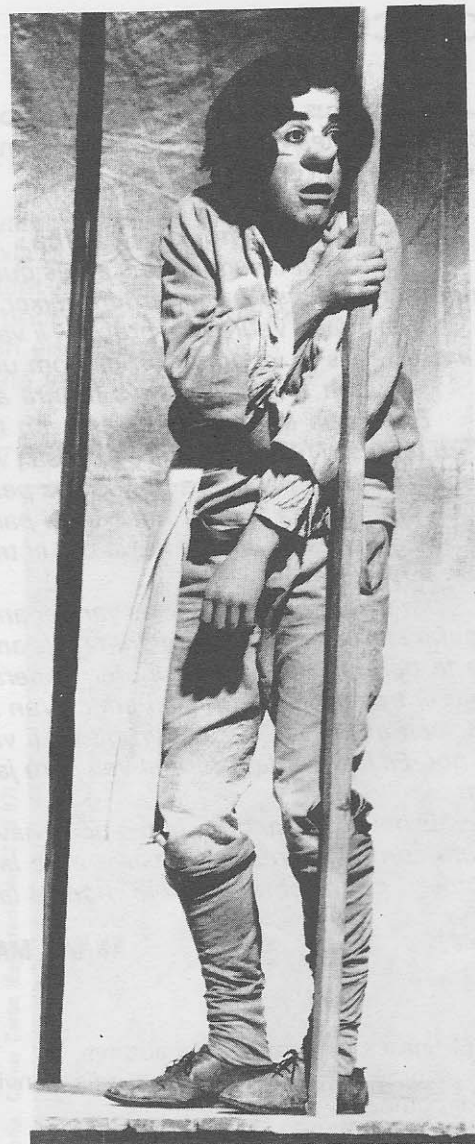
Carrer Major, 243
Telèfon 23.29.71 - SALT

EL TALLERET DE SALT
A BARCELONA

El passat mes de novembre i durant part del desembre, El Talleret de Salt ha sortit en els primers mitjans de comunicació arreu de Catalunya (TV3, El Periódico, El País, etc...) arran de la seva presentació al Cap i Casal de Catalunya

Durant un mes El Talleret va fer sengles representacions a l'Institut de Teatre de la Diputació de Barcelona (Informe per a una Acadèmia) de Kafka, Tot esperant a l'esquerrà, Woizek, així com diverses representacions al Romea (Comèdia de l'Olla) etc... Endavant Talleret!

A LA SEVA SALUT LI CAL UN BON SERVEI

La nostra pòlissa d'assistència sanitària dóna una àmplia cobertura de serveis, dels quals destaquem:

- Lliure elecció d'especialistes dintre el nostre ampli quadre de metges.
- Mitjans de diagnòstic com anàlisis, radiografies, ecografies, electroencefalogrames, endoscòpies, etc..
- SCANNER
- Habitació individual amb bany en els internaments per:
  - Intervencions quirúrgiques.
  - Accidents
  - Parts.
  - Tractament mèdic (casos no quirúrgics)
- Llit per a acompanyant a càrrec de la Companyia
- Medicaments utilitzats durant l'internament
- Parts en clínica assistits per tocòleg.

- Assistència a TOT ESPANYA (capitals de província) en cas d'urgència per desplaçament temporal, (viatges, vacances, etc...)

PER A MÉS INFORMACIÓ, estem a la seva disposició a:
LA CATALÒNIA ASSEGUADORA, S.A.

Joan Maragall, 22 - Tel. 20 33 31 **GIRONA**
Antoni Llopis, 10 - Tel. 26 63 40 **OLOT**
Llers, s/n - Ed. Jubar **FIGUERES**
C/. Sta. Pau, 12 - Tel. 50 40 92 **FIGUERES**

L'ACUDIT FOLL

LA VIDA AMB HUMOR

El tren que no es va aturar a Salt

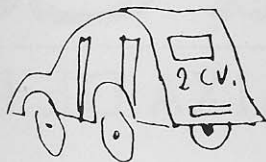
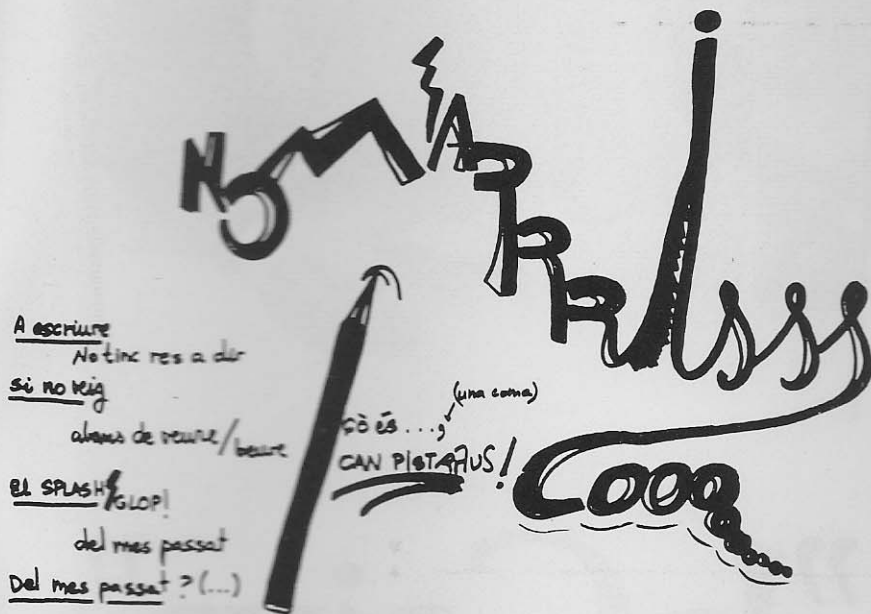
De can Tona a can Pixera, o entre l'Ajuntament i la Rectoria. Això és el resultat de les investigacions del Burxeta sobre els plans ultra-secrets del TGV (Tren de Gran Velocitat) que ha de menar des de la Catalunya Nord fins al Cap i Casal. L'emplaçament de l'estació resta suficientment ambigu. Tant que tothom pot tirar aigua al seu molí tant pot ser a la Plaça del Sol, com a can Tarrés, com a Santa Maria de la Massana. Això sí; l'estació serà elevada.. elevada de preu.

Us imagineu, a dos-cents quaranta quilòmetres per hora, albirar el rellotge del campanar, i poder dir: ens apropem a Salt? Els perpinyanesos diran: «Tiens! Le voilà! El cloquer maleit!» (fent referència, evidentment, al rellotge de la discòrdia). D'ara endavant, hom ja no parlarà més dels dos campanars de mossèn Cinto. Ara ja parlarem dels tres campanars: el de Cuixà, el de Sant Martí del Canigó i el de Salt. I... «allò que un segle bastí, l'altre ho aterra»... el procés de construcció del País passarà, d'ara endavant, pel paral·lel que va de can Tona a Can Pixera, o de la Rectoria a l'Ajuntament (i fixeu-vos com, en aquesta segona cita d'ambdues entitats, he variat l'ordre, per mor de no manifestar les meves preferències per cap d'elles. El Rector i el Batlle són bons amics del Burxeta; amics i prou. I no vull entrar en polèmiques estèrils entre si cal parlar d'un socialisme cristià o d'un cristianisme socialista).

Cal preparar amb temps l'esdeveniment que canviarà el signe de la història saltenca. El TGV (Tren de Gran Velocitat) ens durà les essències de la filosofia i el tarannà europeu, tan fugisseres, fins ara, per als soferts hispànics mal que ens fem anomenar catalans i ciutadans qualificats d'aquesta Espanya eterna; o ciutadans universals, per no haver de parlar de l'Espanya eterna. Recomano a les forces vives saltenques que s'ho prenguin amb temps. I que comencin a sensibilitzar l'opinió pública. I que preparin grans festes amb cava gratuït (en aquest cas, que a ningú se li acudeixi parlar de xampany. Els «gabaxos» s'enfadarien. En altres ocasions, és millor parlar de xampany, i no fer el pedant, introduint un tecnicisme que el poble no entén).

Grans festes, amb gegants, sardanes i cerçaviles.

Tan sols un temor sord i fonamentat. Que no ens passi allò que el senyor Berlanga (director de cinema) ens explica al seu film «Bienvenido Mr. Marshall». Que el TGV passi (a gran velocitat) sense aturar-se a Salt. I que tots quedem amb un pam de nas.

Burxeta 17